

Linnéuniversitetet

Kalmar Växjö

Dnr. LNU
2014/82-1.1

Policydokument

Policy för Linnéuniversitetets publicering av digitalt undervisningsmaterial

Universitetsbiblioteket
2014-02-11

Policy för Linnéuniversitetets publicering av digitalt undervisningsmaterial

Många universitet publicerar kurser, kursmaterial och inspelade föreläsningar öppet på webben eller inom egna lärplattformar. Den globala utvecklingen mot en ökad mängd öppet undervisningsmaterial väcker flera upphovsrättsliga frågor och mot bakgrund av detta behöver Linnéuniversitetet en policy beträffande publicering av den universitetsanställdes egenproducerade material. Detta dokument är avsett att fungera som ett förtydligande av upphovsrättsliga frågor och utgöra Linnéuniversitetets policy beträffande hantering och publicering av digitalt undervisningsmaterial.

Policyn avser personal vid Linnéuniversitetet oavsett anställningsform. Detta innefattar professorer, adjungerade professorer, lektorer, adjungerade lektorer, biträdande lektorer, adjunkter, adjungerade adjunkter, forskarasistenter, doktorander, timplärare och gästlärare samt T/A-personal.

Upphovsrätt

Upphovsrätt gäller enligt lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk (URL) och ger uphovsmannen laglig rätt till sitt verk.

Upphovsrätten består av såväl en ekonomisk del som en ideell del. Den ideella rätten kan i princip aldrig överlåtas. Den består bland annat i rätten att bli omnämnd som uphovsman i den utsträckning som krävs enligt god sed och i att inte få ett verk ändrat eller publicerat i ett sådant sammanhang att uphovsmannens konstnärliga eller litterära anseende eller egenart kränks. Den ekonomiska rätten består bland annat i rätten att förfoga över ett verk genom att framställa kopior av det eller göra det tillgängligt för en större eller obestämd krets, t ex genom spridning.

Denna policy berör *inte* lärosätets rätt att använda material som är upphovsrätligt skyddat.

Open Educational Resources och Creative Commons

I takt med en ökad digitalisering har ett stort antal lärosäten publicerat kursmaterial, föreläsningar och hela utbildningar öppet på webben och därmed tillgängligt för alla. Forskningsresultat görs tillgängliga genom Open Access och utbildningsmaterial görs tillgängligt som öppna lärresurser (Open Educational Resources, OER). UNESCOs 2012 Paris OER Declaration uppmanar alla medlemsländer att skapa nationella strategier för spridning och användning av öppna lärresurser.

Att ledande universitet delar med sig av sitt utbildningsmaterial har flera fördelar:

- profilering mot omvärlden och marknadsföring av varumärket
- högre kvalitet i utbildningsmaterial
- rekrytering av nya studenter
- bidrag till det livslånga lärandet.

Creative Commons (CC) är en icke-vinstdrivande organisation som gör det möjligt att enkelt dela med sig av till exempel undervisningsmaterial genom att förse det med en CC-licens. Som upphovsman äger du den ideella rätten till dina verk. En CC-licens påverkar inte denna rätt, som ligger kvar hos upphovsmannen, men den tillåter att materialet kopieras, distribueras och, i vissa fall, bearbetas under förutsättning att upphovsmannen erkänns och att materialet hanteras enligt de villkor som anges.

Fyra olika villkor som kan kombineras på sex olika sätt anger vilka rättigheter som gäller för det publicerade materialet:

Erkännande (eng. Attribution, förkortas BY). Upphovsmannen, verkets namn och den licens som gäller för verket måste anges.

Inga bearbetningar (eng. No Derivatives, förkortas ND). Verket får inte bearbetas, enbart kopiering och spridning av det exakta verket är tillåtet.

Icke-kommersiell (eng. Non-Commercial, förkortas NC). Användning av verket får endast ske i icke-kommersiella syften. Verket får därför inte säljas eller användas i kommersiella sammanhang.

Dela lika (eng. Share Alike, förkortas SA). Varje verk som skapas genom att bearbeta ett licensierat verk får enbart spridas under samma villkor som det ursprungliga verket.

Fördelarna med att göra undervisningsmaterial tillgängligt är:

- att materialet får en stor spridning och bidrar till ett ökat kunskapsutbyte mellan lärare, såväl nationellt som internationellt
- att kvaliteten på undervisning höjs och att lärare sparar tid genom att dela med sig och ta del av andras undervisningsmaterial
- att material sprids lagligt och under ordnade former och upphovsmannen får erkännande av alla som återanvänder materialet
- att det bidrar till förbättrade rutiner för hantering och arkivering av tillgängligt undervisningsmaterial.

Linnéuniversitetet rekommenderar att utbildningsmaterial tillgängliggörs i lärosätets mediaserver (*Kaltura*) och förses med Creative Commons-licens som ger andra användare möjlighet att använda och bearbeta materialet om de anger källan och respekterar de villkor som stipuleras av CC-licensen.

Linnéuniversitetets policy

Linnéuniversitetet verkar för att undervisningsmaterial som produceras vid lärosätet ska vara tillgängligt som öppna lärresurser. Material som laddas upp i universitetets mediaserver förses därför, efter upphovsmannens medgivande, med en CC-licens. Upphovsmannen kan när som helst ta bort materialet från mediaservern. Särskilt känsligt material skyddas av nuvarande upphovsrättsvillkor.

Linnéuniversitetet har rätt att neka att material laddas upp på universitetets mediaserver om materialet inte är förenligt med universitetets verksamhet eller krav på kvalitet.

Bilaga

I enlighet med Linnéuniversitetets policy rekommenderas lärosätets anställda att tillgängliggöra sitt egenproducerade undervisningsmaterial under CC-licensen Erkännande-IckeKommersiell-DelaLika (CC BY-NC-SA).

